

РОЖДЕСТВЕНСКО СЛОВО

„Драговолно иде Христос да послужи на този, чийто образ като Създател сега приема, и обогатява с Божеството [Си] обеднелия Адам“.

(Миней, 20 декември според църковния календар, трипесенен канон на повечерието, първа песен)

**Възлюбени в Богомладенеца Христос братя и сестри,
чеда на Светата Православна Църква!**

Рождество Христово не е празник в обичайното значение на тази дума. Не е празник, възприеман в общоизвестния му размито религиозен или пък изцяло светски, ненаситно-потребителски облик. Рождеството на Богочовека е *празник* – *участие* в неповторимо събитие. Впрочем такава е православното разбиране за всеки един празник на Църквата. Всеки църковен празник ни дава възможност да разберем и съответно да преживеем в една или друга степен същността на това, което Бог е направил за човека, дава ни възможност да познаем действието на божествения живот в света, да възприемем спасението като факт едновременно на настоящето и на бъдещото време. В празнуването свещените събития стават съвременни на нашия живот. Разбира се, не те се повтарят във времето, а нашето настояще, нашият живот чрез празника се включва в тия събития и се преобразява така, че и ние

бихме могли да ги преживеем, както са ги преживели и първите техни свидетели. В този смисъл и самите ние сме призвани да станем съвременници и свидетели, да встъпим в т. нар. литургично време: което е „сега“ и „днес“ и „во веки“. В богослужебните църковни текстове всяко свещено събитие ни се представя като случващо се *сега*, като настояще, като съвременно събитие, което се отнася пряко до нас. Ето и на днешния празник ние пеем: „*днес* Девицата ражда Свр̀хестествения и земята поднася на Непристъпния пещера.“ Току-що чухме църковнопесенните слова: „Драговолно иде Христос да послужи на този, чийто образ като Създател *сега* приема и обогатява с Божеството [Си] обеднелия Адам.“

„Словото стана плът“ (Иоан 1:14), Синът Божи стана Син Човешки, прие природата на този, когото Сам създаде, дойде да го избави от греха и смъртта и да го обогати с Божеството Си, да му даде Самия Себе си чрез нетварния дар на Своята благодат.

Драговолно иде Христос да ни послужи... Бог се облича в одеждата на непостижимо смирение. Кой ум не ще потръпне пред смирението на Бога? Той възприема разядената от греха наша природа с изключение на самия грях, съвсем тихо влиза в нашия свят, поробен от тлението и смъртта, идва, за да подири и спаси нас, погиналите, тънещи в дебрите на греха. Иде, за да ни обогати със Самия Себе Си, предлага ни богатството на Божеството Си, като ни зове кротко, без да принуждава никого от нас да Му вярва или да Го следва.

Драговолно иде Христос да ни послужи..., идва, за да изцели със смирението Си нашата гордост, за да изцели с човеколюбието Си нашето себелюбие, за да порази с любовта Си нашата омраза, ако ние свободно поискаме това. Той, Странникът, Който „няма де глава да подслони“ (Мат. 8:20) стои смирено пред прага на нашия свободен избор, на нашата съвест, на нашето сърце и чака – ще Го приемем ли, ще пожелаем ли да получим дара Му, единствения дар, чрез който можем да открием Бога, а в Него – да открием себе си, да се срещнем със себе си и с всички човеци.

Драговолно иде Христос да ... обогати с Божеството [Си] обеднелия Адам. Свети Григорий Богослов възкликва: „Колко много празници ми предлага всяка тайна от живота на Иисус! Те всички имат едно съдържание: моето усъвършенстване и ново раждане, завръщането ми към първия Адам!“.

Призвани сме да бъдем „обогатени чрез Божеството“, да бъдем богове, разбира се, не по природа, а по благодат. В това е смисълът и целта на нашето съществуване – несъединимо да се съединим с Бога, да станем непричастимо причастни към Неговото естество чрез нетварното Божие спасително и обожващо действие, наричано благодат.

Но как да стане това? Как да се преобразим в човеци „свои на Бога“, по думите на свети апостол Павел (Еф. 2:19)?

Какъвто и да си – клирик или мирянин – пожелай дълбоко и живо да станеш човек във и чрез Богочовека. Снеми маската на привидното

християнство, опълчи се срещу всяко самозалъгване, срещу всяко себевъздигане над другите, захвърли всякакви роли пред другите и пред себе си и Христос ще ти помогне да преоткриеш в себе си своя първообраз – Самия Него, нашия Създател и Спасител.

Какъвто и да си – клирик или мирянин – с вяра поискай да се избавиш от примката на своето гордо самовлюбено „Аз“, което ти измамно отъждествяваш със самия себе си. Решиш ли се, ти ще започнеш – отначало плахо, а сетне по-уверено – да протягаш ръце към дара на Богочовека и ще се обогатиш с него.

Какъвто и да си – клирик или мирянин – обикни живота според богочовешката логика на себераздаването, на саможертвата като път към себе си, като път към все по-пълно общение с Бога и с ближния.

На всяка крачка от пътя си във времето ние показваме дали искаме да станем човеци, обогатени с Божеството на Богочовека. Имаме ли наистина такова желание? Живо и действено ли е то в нас? Един от белезите за това е начинът, по който участваме в църковните празници – съпреживяваме ли събитията на нашето спасение, ставаме ли техни трепетни свидетели? Или празникът е само повод да се изяви и подхрани вялата ни, смътна религиозност като съставка на нашето объркано и разпиляно от света съзнание?

Христос се ражда, за да ни очисти, да ни възроди, за да ни обогати с Божеството Си не символично, не в преносен смисъл, а същински – до последните глъбини на сърцето ни, на ума, душата и тялото ни. Да,

тъкмо с тази цел – заради нас, заради всеки един от нас и заради всички ни заедно – „днес се ражда от Дева Този, Който с ръката Си държи цялото творение, с пелени се повива Този, Който по Съществуото Си е непристъпен Бог¹..., в бедни ясли лежи Единородният Син видим като човек ... И ние пеем: Троице Свята, спаси душите ни”.² На Него Единия в Троица Бог – Отец, Син и Дух Свети подобава чест, поклонение, слава и благодарност сега и всякога, и в безкрайността на бъдещия век. Амин!

ЧЕСТИТО РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО!

†Триадицкий митрополит Фотий

1 Миней, 25 декември, стихира глас 6 на шестия час.

2 Миней, 25 декември, тропари глас 6 на третия час.